

OL.TU.9 DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER EFSANESİ ÜZERİNE *

Burada yayınladığımız metin, İspanyolca merkezi yayın organımız "Comunismo"da yer alan "El mito de los derechos y libertades democraticas" başlıklı makalenin çevirisine dayanmaktadır çok geniş ölçüde. Söz konusu makale, hep var olagelen kaygımızın eksiksiz bir ifadesidir: var olanın acımasız eleştirisi ve özellikle sermayenin diktatörlüğünün en has ifadesi olan demokrasinin yıkıcı eleştirisi.

Bağımsız bir sınıf olarak örgütlenme eğilimi içindeki proletarya, işçi yayınlarını geliştirmeye, birlikler oluşturmaya, grevler örgütlemeye ve yönetmeye, fabrika işgallerine, doğrudan eylemler düzenlemeye, hapisteki yoldaşlarını kurtarmaya ihtiyaç duyar. Bu görevler, farklı sonuçlarla da olsa, mücadele tarihinin bütün dönemlerinde üstlenildi... burjuvazinin hakimiyet biçimlerinden (bonapartist veya parlamenter; cumhuriyetçi ya da faşist) bağımsız olarak.

Burjuvazinin proletaryaya yönelik politikası, onun (proletaryanın) bu ihtiyaçlarını, demokratik özgürlüklerin (basın özgürlüğü, dernekleşme özgürlüğü, genel af vs) ve kurumların bütünü ile bir ve aynı şeymiş gibi göstermekten ibarettir. Bizi demokrasinin en iyi yönetim biçimi olduğuna inandırmaya çalışanlar yalnızca klasik liberal burjuvalar değildir... işçi sınıfının, hak ve özgürlüklerin tümünü kazanarak ve koruyarak sosyalizme daha fazla yaklaşacağı karşı devrimci iddiasına dayanan sahte işçi partilerinin (sosyalistler, stalinistler, troçkistler vs) tamamı da bu koruya katılmaktadır.

Gerçekte, kendi sınıf alanı üzerinde örgütlenen proletaryanın ihtiyaçlarıyla, burjuva demokratik özgürlüklerin bütünü arasında çözümsüz bir zıtlık vardır. Proletaryanın bu alanda ele geçirdiği mevziler, sözde "işçi özgürlükleri"yle asla karıştırılmamalıdır.

Nasıl iki ayrı uzlaşmaz sınıf varsa, aynı şekilde işçi mücadelesinde de iki ayrı temel anlayış vardır: demokrasi ve eşitliğin olmayışını eleştiren, daha fazla hak ve özgürlük için mücadele edilmesini söyleyen burjuva anlayış; aynı köklere sahip olan özgürlük-eşitlik-hakların asıl olarak işçi sınıfı karşıtı olduğunun kavranılması üzerinde temellenen proleter anlayış. Bu ikincisi, özgürlük-eşitlik-haklar alayının demokratik devletle birlikte baştan aşağı yıkılmasını kapsar (gerektirir). Bu iki uzlaşmaz anlayış gerçekte bir karşıtlığı ifade eder: bir yanda sömürü sisteminin iyileştirilmesinin, ıslahının yani güçlendirilmesinin pasif eleştirisi; diğer yanda bizimki... sömürü sisteminin yıkılması.

"Sağ" bize, "Sol"un hükümetteyken anti-demokratik ve diktatör olduğunu, bu yüzden çıkarımızın demokrasi bayrağını çekmek, onun koruyucu kanatları altında hakiki demokrasi için mücadele etmek olduğunu söylediği zaman neye inanmalıyız? Bu bir masal mı, yoksa demokratikleşmede gerçek bir nesnel çıkar var mı? "Sol"a gelince... "burjuvazi" ve "kapitalizm"in demokratik özgürlüklere saygı duymadığını, sosyalizme doğru giden yolun faşist hücumlara karşı mücadele etmekten, demokratik özgürlüklerin olmadığı yerde onları istemekten geçtiğini - marksizm adına - söylediğinde gerçek nedir? Bütün bunlar bir yığın oportünist slogan mı, yoksa "Sol" demokrasi için gerçekten mücadele etmekte midir?

Burjuvazi, proletaryayı (atomize edilmiş yani bölünüp parçalanarak birbirinden yalıtılmış işçileri, yurttaş olarak ele alınan bireyler halindeki işçileri) toplumsal bir temel olarak kendi hakim sınıf çıkarlarına hizmet eden kurbanlık koyunlar olarak kullanmayı her zaman denemiştir. Böylece, burjuvazinin her zaman ne için uğraştığını daha şimdiden anlıyoruz: işçileri kendilerinin olmayan çıkarlar için mücadele ettirmek (bu soruyu kısmen cevaplıyor). İyi de, "Sağ" ya da "Sol" burjuvalar demokrasiyi yürekte istiyor mu? İnsan özgürlükleri masalı, yalnızca hiçbir maddi temeli olmayan efsaneleştirme mi? Yoksa bu demokratik efsaneyi doğuran maddi bir gerçeklik var mı? Veya burjuvazinin hiçbir kesiminin yurttaş hak ve özgürlüklerini uygulamakta hiçbir çıkarı olmadığı sonucunu mu çıkartmalıyız? (Böyle bir anlayışın mantiki sonucu da, "Eğer proletarya demokrasiyi savunmak için gerçekten mücadele ederse, burjuva hakimiyeti altına düşmeyebilir." olacaktır.) Ya da "burjuvaların demokratik haklar cenneti için mücadelesi, gerçekten de burjuvazinin en yüce idealidir" gibisinden tersine bir sonuç mu çıkartmak gerekir?

Belli ki burada geliştireceğimiz devrimci marksist eleştiri, bu sonuncu iddiayı ele alacaktır: yurttaş ve insan haklarının bütünü, kapitalist baskının yeniden üretilmesinin ideal biçimine tamamiyle uygun düşmektedir. Şimdi demokrasinin bu ideal biçiminin neden ibaret olduğunu ve nereden çıktığını görelim...

YURTTAŞ VE İNSAN HAKLARI CENNETİ

Düzen partisi, yani sermayenin genel partisi (burjuva partilerin bütünü de diyebiliriz), kesinlikle sınıf olarak örgütlenmiş (yani parti olarak) proletaryaya karşı koyacak güçte değildir. Burjuva hakimiyetinin sırrı da işte tam buradadır... proletaryanın bağımsız bir güç olarak yapılanmasını engellemek. Bu amacı gerçekleştirmede, burjuvazi için, proletaryayı insan ve yurttaş haklarının bütünlüğü içinde "halk" denilen havuzda boğmaktan daha etkin bir yol yoktur. Gerçekten de proletarya bir sınıf olarak yoksa, her işçi iyi bir yurttaştır... bunun sonucu olarak da özgürlükleri, hakları ve görevleriyle, ama soyutlanmış bir birey olarak halkın içinde eriyip yitmiş olan işçi, oyunun kurallarını kabul eder. Burada onun özgün sınıf çıkarlarına hiç yer yoktur. Herkesin birbirine eşit olduğu yurttaşlar topluluğunda sınıfa yer yoktur. Tam tamına demokrasinin en iyi işleyiş koşulu budur.

Sınıfların olmadığı, ama özgür insanların ve yurttaşların yer aldığı böylesi bir toplumda, özgürlük ve/veya sosyalizm adına bize Sağ'ı ve Sol'u vaat eden demokrasinin bu krallığı (burjuvazinin bütün ideolojik biçimleri gibi) ne yoktan var edilmiştir ne de dünya dışı saf bir fikir olarak varlığını sürdürmektedir. Bir yandan, yurttaş ve insan haklarının yer yüzü cenneti olan bu dünya, çok kesin maddi bir gerçekliğe, sermayenin bütün avukatlarının çeşitli kategorilerini ve sonuçlarını kendisinden çıkardıkları metaların dolaşımının egemenliğine tabidir; diğer yandan, bizzat bu egemenlikten türeyen zihinsel ideolojik biçimlerin tümü toplum tarafından kabul edilmiştir... yani nesnelirdir. Yurttaşın bu şekilsiz dünyasında proletaryanın eriyip kaybolması da maddi temelsiz değildir: metanın gizemli dünyasında temellenmiş de olsa, sanırım ki, sermayenin hukukçuları ve marksologlar tarafından yazılmış milyonlarca sayfa (burjuva devletlerin anayasaları, temel ilkeler, ilan edilmiş temel yasalar vs.), burjuvaziye (koşulları dikkate alır ya da almaz) yalnızca pasif bir biçimde hizmet eder. Ama bu, söz konusu kağıt parçalarının gerçeği yansıttığını, onu sağlamlaştırdığını unutmaktır. Bu aynı kağıt parçaları hakim ideolojinin unsurlarıdır ve maddi bir güce dönüşerek toplumun kendisini yeniden üretmesini destekler, güvenceye alır. Kanunlar ve bir yığın diğer evrak, burjuva diktatörlüğünün ideolojik ürünleri olduğu kadar, dönüşerek onu koruyan siperler olurlar.

Metaların dolaşımı alanında sınıflar yoktur, herkes yurttaştır... eşit, özgür ve malının sahibi sıfatıyla her birey ya alıcı ya da satıcı olarak görünür. Hatta işgücünün alış ve satışında da bu böyledir. Burası yurttaş ve insan haklarının cennetidir. Eşitlik, özgürlük ve özel mülkiyet hakimiyeti altında, her birey kendi şahsi çıkarlarını hedefler.

Özgürlük: işgücünün de içinde olduğu, metaların alıcı ve satıcıları yalnızca kendi özgür iradelerine uyarlar.

Eşitlik: metaların dünyasında herkes alıcı ve satıcıdır. Ve her birey, eşdeğere karşı eşdeğer değişimi yoluyla, sattığı malın içerdiği değere karşı eşit bir değer alır.

Mülkiyet: değişim dünyasında herkes malının sahibi olarak yer alır ve yalnızca kendisine ait olana sahiptir.

Bütün insanlar için özel mülk edinebilme imkanlarını yani eşitliği, özgürlükleri garantilemenin hukuki bir yansıması olan kardeşliğin doğal bir biçimde ortaya çıktığı yerde, tüm yurttaşlar özgür, eşit ve mal sahibi olarak aralarında ilişkiler kurar, sözleşmeler yaparlar. Bütün mal alış ve satışları özgür, eşit, mal sahibi sıfatıyla ve kardeşçe dayanışan (meta olgusu yüzünden) insanlar arasındaki iradi uyuşmaların sonucudur (bunun hukuki ifadesi de kontrattır).

İnsanların yurttaşlar olarak bulunduğu, sınıflara yer olmayan metanın bu fetiş dünyasından doğan hak ve özgürlüklerin bütünü, onlara toplumun düzenli işleyişinde ve bu dünyanın (metanın fetiş dünyası) ıslahında karar vermelerini sağlar. Yurttaş olarak yalnızca oy kullanma ve seçmeye izinli değil, aynı şekilde toplantı, yayın, ifade, derneksele örgütlenme vs. özgürlüklerinin güvence altına alındığı demokratik kurumlarda (organlarda) kendi temsilcilerine de sahip olmaları olanaklıdır. Yurttaşlar seçmen veya aday olarak burjuva partilerde örgütlenebilecekleri gibi, mal alıcısı veya satıcısı olarak da sendikalarda örgütlenebilirler. Onların politik partilerde kendilerini geliştirmelerinden ve giderek hükümette, bakanlıklarda, parlamentoda ya da "sovyetler"de iyi bir makama gelmeye can atmalarından daha doğal bir davranış olamaz. Bunun için bir zedeganlık belgesi göstermelerine de gerek yoktur... bir yurttaş sıfatıyla, toplumsal yerinden bağımsız olarak (hukuk dünyasının dışında) bakan, milletvekili ya da cumhurbaşkanı olabilirler. Aynı şekilde, mal alıcısı veya satıcısı sıfatıyla derneklerde örgütlenebilirler, sendikalaşabilirler; eğer alışverişi uygun bulmuyorlarsa satmayı veya almayı reddedebilirler. Buna bir başka hak ve özgürlükler bütünü uygun düşmektedir... tıpkı anonim şirketleri ve sözde işçi sendikalarının işleyişini düzenleyen kurallar bütünü gibi. Bir meta olan iş gücünün örgütlü alıcı ve satıcıları (oldukları gibi, asla işçi ya da burjuva olarak değil... zira metaların dolaşım dünyasında hiç kimse çalışmaz, hiç kimse bir başkasının işini sahiplenmez) kullanım değeri dağıtımını durdurabilirler... bu grev hakkıdır. Aynı şekilde, söz konusu malı (işgücü) satın alan yurttaş da eşdeğer bir başkasını almaya karar verebilir... bu çalışma özgürlüğüdür (burada sarı sendikalardan, grev kırıcılardan, koyun gibi boyun eğen yığınlardan vs. söz etmek metanın kutsal mı kutsal krallığına saygısızlık etmek olacaktır). Dahası, işgücü alıcısı yurttaşımız, sözkonusu malı almaya devam etmeyi de durdurabilir... bu da işletme özgürlüğüdür (bu krallık altında lokavta yer yoktur).

Amnesty International ve diğer hümanistlerin bağırarak istedikleri gibi, herkesin yalnızca iyi yurttaşlar, iyi alıcılar ve satıcılar olarak davranmaları ön koşuluyla var olabilen tutuklu haklarıyla, genel affı da unutmayalım.

Bize denilecektir ki, "hiçbir yerde bu hak ve özgürlükler yok, ama hapishaneler dolup taşıyor, her yerde grev hakkı sınırlandırılıyor, kimi ülkelerde mülk edinme hakkı sınırlı, filan ülkede tek parti var vs.". Bütün bunlar anlatmak istediğimiz olguya gölge düşürmez. Böyle olsa da, bütün bu ülkelerde söz konusu farklı rejimlerin demokrasilerindeki eksiklikleri eleştiren, bunların giderilmesini isteyen bir burjuva kanat her zaman vardır... ve o mutlaka bir referans sistemine sahip olmak zorundadır: ideal demokrasi. İşte özellikle bunu açıklamak ve aydınlığa kavuşturmak istiyoruz. Demokrasinin burjuva eleştirisiyle bağları koparmanın ve saf/mükemmel demokrasinin bütün savunucuları arasında düşmanı tanımanın tek biçimidir bu. Gerçekten de ideal demokrasi, kapitalist toplumun ticari temelini ürün ve yansıması olduğu kadar, bütün burjuva eleştirilerin referans çerçevesidir de. Öyle ki bu eleştiriler, demokrasinin mükemmel olmayan yanlarını düzeltmeyi, devrimci krizler döneminde de karşı-devrimin bütün güçlerini birleştirmeyi hedefler.

İyi ama, hapishanelerinin boş çünkü hiç kimsenin çalmadığı, ve/veya hiçbir işçi grubunun örgütlenmediği; "grev" hakkının katı kurlallar çerçevesinde uygulandığı; bütün derneklerin, metaların doğru fiyatlarla değişimini garanti altına almak amacıyla alıcı ve satıcıları yalnızca bunun için örgütlemeye çalıştığı böylesi bir toplumu burjuva ideolojisi hayal edebilir mi? Elbette evet. İki yüzyılı aşkın bir zamandır demokratlar ("tanrılar toplumu" diyordu buna Rousseau), olması gereken demokratik bir cumhuriyeti tanımakta zorlanıyorlar. Bugün burjuvazi, tanrısal çürüyüşü içinde, hala sınırlı tarihi perspektifini anlayamıyor, olabilecek en gizemli çamurlara sarılıyor. Eğer burjuvazi ihtiyaç duyup dün meydan okuduğu "marksizm-leninizm"i överek göklere çıkarıp kutsallaştırdıysa... onun her zaman savunduğu demokratik cennetine "dürüstçe" inanmadığı, onu candan istemediği nasıl söylenebilir?

İnsan, tanrıyı kendisinin mükemmel bir tasviri olarak düşünür... yani kendi çelişkilerinden arındırılmış olarak. Kendi çelişik görüntülerinden arındırılmış toplumun pozitif kutbu olduğu inancına dayanan sermaye de kendini mükemmel ve ebedi hakimiyet olarak hayal eder. Kendisini çelişkili gerçeklik (zenginlik/sefalet, üretici güçlerin gelişmesinde büyüme/kösteklenme, "gelişmiş/az gelişmiş", eşitlik/baskı vs.) olarak anlamaktan acizdir. Yalnızca kendi pozitif kutbuna özdeş olarak kavranır: zenginlik, gelişme, eşitlik, özgürlük, demokrasi vs. Örneğin, toplumsal üretici güçlerin yığınsal, dönemsel ve giderek artan tahribini görmeksizin, kendini "sosyalizm" olarak adlandıran (ya da adlandırmayan), "komünizm" olarak niteleyen (veya değil) sermayenin artışına ilişkin tamamen tarih-dışı ve gizemli bir kavramı sürdürür gider; kendi çelişkili gerçekliğini bilmeksizin, ücretli emekle sermaye arasındaki ayrılmaz birliği tanımaksızın durmadan kategorilerini, tahlillerini, dünya görüşünü oluşturur, kurar. Kısaca, hiç kimsenin kendisini sömürmediği, hiç kimsenin hapse tıkmadığı, yalnızca sermayenin, zenginliğin, eşitliğin, adaletin, gelişmenin ve özgürlüğün olduğu bu demokratik dünyada artık pek öyle şaşırılmaz.

BAYAĞI GERÇEKLiĞİN ÇELİŞKİLİ BİRLİĞİ

Sermayeye ilişkin fikirlerin, kategorilerin, aynı şekilde yurttaşın, dolaşımın dünyasını terkedelim ve sermaye artışının, üretimin, böylece her günkü yaşamın dünyasına dönelim artık. İşgücü satıcısı, istese de istemese de, demokrasiye ya da Noel Baba'ya inanabilir, ama fabrikada bir işçidir. Ve orada çalışmalı, verimini arttırmalı, değer yaratmalı, sermaye için terlemeli. Fabrikada hiç kimsiye eşit değildir, ne özgürdür ne de mülk sahibi... işlediği, kullandığı malzemenin bile. Eğer isterse, proleterimiz kendini şöyle düşünebilir: yurttaşlığı, eşitliği, özgürlüğü ve mülk sahipliği askıya alınmıştır, onları fabrikanın kapısında bırakmış, çıkışta geri alacaktır. Ama eğer, sermayenin malı olarak kalacak olan kullanım değerleri için yalnızca 8 saat boyunca (ya da daha fazla) ham madde tükettiğini, makineleri kullandığını sanıyorsa, ağır şekilde yanılıyor demektir... zira günün geri kalan 16 saatinde, izinlerde ve tatillerde yiyecek, bira, futbol veya televizyon vs. "tüketerek" bir başka kullanım değeri üretmektedir: sermayenin artışı için tekrar kullanılacak olan kendi işgücünü. Serbest seçimlerin ve dolaşımın gizemli ve uçuverici cenneti dışında, işçi istese de istemese de bir işçidir; hatta soyunu çoğaltmak veya zevk için çiftleştiği zaman bile, o yalnızca işgücüdür, sermayeye değer katandır. (Proleter sözcüğünün kökü olan "prole", Latince'den gelmekte ve soy sop / döl döş anlamına gelmektedir. Antik çağın İtalya'sında halkın en aşağı sınıfına verilen addı proleter. Vergiden muaftılar. Devlet için ancak döleri yani çocukları nedeniyle önemliydiler.) Bu haliyle o, ne özgürdür ne eşit ne yurttaş ne de mülk sahibi; ve bu, yaşamının belirli bir anı, belirli bir dönemi bile değildir... o yalnızca ücretli köledir. Kendi işçi çıkarlarını savunmak için örgütlenmeye yeltendiği andan itibaren bütün eşitlik, özgürlük ve mülkiyeti karşısında bulur.

Böyle olmakla birlikte, burjuva hak ve özgürlükler bütünlüğünün gerçek anlamını kavramak için yalnızca dolaşımdan üretime (karşit bir birlik içinde anlaşılmalı) geçmek yetmez; bizzat toplumsal sınıfların karşıtlığının özünün de anlaşılması gerekir. Böylece, anlıyoruz ki, proletarya için ilk özgürlük bizzat kendi tanımının içeriğidir... bütün mülkiyet biçimlerinden özgür olmak. Gerçekten de, bugünkü proletaryanın ataları, sahip oldukları bir başkası için çalışma yeteneği ve kendi soyu üzerindeki "mülkiyet"i dışında bütün mülklerinden güç ve şiddet kullanılarak mülksüzleştirildiler. Bütün mülkiyetten özgür olma özgürlüğü, diğer bütün özgürlükleri

belirleyen en önemli özgürlüktür. Bu özgürlük sayesinde, bir proleter yalnızca işgücünü satmakta özgür değil, ayrıca açlıktan ölmekte de özgürdür (kendisi ve çol çocuğu)... eğer alıcı bulamazsa. Metaların dolaşımı krallığında var olan eşitlik (bkz. yukarda görmüştük), işçiye, işgücünün karşılığı olan eşit bir değer almasını sağlar. İşçiyi kendi işinin ürününden ayıran, kapitalist işletmeye güven sağlayan tam da budur. Kardeşlik de içi boşaltılmış bir burjuva sloganı değildir. Pratikte ne anlama geldiği ortaya çıktı... demokratik ve ulusal kardeşlik biçimi altında proleterya karşı burjuvaların kardeşliği. Bu kardeşliktir ki, sömürücü işverenlerine karşı proleterlerin ellerini ayaklarını bağladı; o aynı kardeşliktir ki, emperyalist savaşlarda işçilere katliamlar yaptırdı... sınıf kardeşlerine karşı.

Yani demokrasinin gerçek özgürlük, eşitlik, mülkiyet ve kardeşliği, anti-proleter şiddete dayanan sürekli bir durum anlamına gelir. Baskı demokrasi ile bir kopuş oluşturmadığı gibi, üstelik vergilendirmenin yeniden üretimin ve yayılmanın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Uzun zaman önce Marks, kutsal üçlem (özgürlük, eşitlik, kardeşlik) için, "piyade, süvari, topçu" üçleminin eşdeğeri olduğunu söylüyordu. Dahası, saf demokrasi cennetine (orada hiç kimse şu özgürlük-eşitlik-mülkiyet-kardeşlikten yakınmaz) olan eğilim/inanç, demokrasinin gerçekleştirilmesinde bir üst seviyeye geçiş anlamına gelir ki, bu da değişen biçimleriyle demokratik devletin terör makinesinin alabildiğine çalışması demektir. Bu yüzden, örneğin devletin faşist ya da liberal biçimleri arasında, erişilmez demokrasinin gerçekleştirilmesine yönelik hiçbir organik düzeltme yapılmaz; ama bu, kendi eğilimi içinde devletin artırılma sürecidir. (bkz."Faşist veya Anti-faşist, sermayenin diktatörlüğü demokrasidir" Communiste No:9)

Şimdi de diğer hak ve özgürlükleri inceleyelim... 4, 5, 6, 7 yılda bir tekrarlanan seçim hakkı, yurttaş kılığına (kimliğine) bürünen işçinin kendisini ezecek olanları özgürce seçmesinden ibarettir. Belli ki bu, bir yandan bir serbest bir seçim kampanyasını, dolayısıyla burjuvazinin her kesimi için bu amaca yönelik ve imkanları ölçüsünde yatırım özgürlüğünü öngürür; öte yandan diğerlerine de, falan ya da filan partinin burjuva devletin hükümetini ele almasıyla toplumun değişebileceğini hayal etme özgürlüğü kalır. Söz konusu haklar ve özgürlükler işçilere bile verilir... kendilerini işçi partisi olarak ilan eden partiler arasında bir seçim yapma "ayrıcalığı" için. Bu "ayrıcalık", sermayenin devletini yönetmekte, büyük "işçi" partilerinin emirlerini bilmezlikten gelen, kutsal mı kutsal çoğunluğun aldığı kararları reddeden proleterleri katletmekte en yetenekli olanları seçmektir. Basın ve propaganda özgürlüğü de, çoğunluk ilkesinin özgürce uygulanmasını garanti eden, kamuoyu hakimiyetini ve kontrolünü güvence altına alan değişik partilere yalnızca mali iktisadi bir güç olarak özgür işletme güvencesi vermekten ibarettir. Hakim sınıfın bütün bu ekonomik-politik araçları karşısında, işçiler için iki seçenek vardır: ya boyun eğme görevi, hakkı ve özgürlüğü; ya da sınıf olarak örgütlenme isteği ve böylece bir güç olma... ama bunun için onlara hiçbir hak, hiçbir özgürlük asla verilmeyecektir.

SÖZDE "İŞÇİ ÖZGÜRLÜKLERİ"

"Teorik olarak sizinle hemfikiriz: burjuva demokrasisi, burjuvazinin hakimiyet sistemidir." diye cevap verirdi sol sosyalistler, stalinciler, troçkistler vs. "Ama, söz konusu olan bugündür, işçi sınıfının örgütlenmesine yarayacak olan hak ve özgürlükleri (grev, sendikalaşma, toplantı ve dernekleşme hakkı, politik tutuklular için genel af vs.) onların olmadığı yerde istemek; ve faşizmin hücum ettiği yerde onları savunmaktır." "Anlamadığınız şu," diye devam ederler... "bu haklar olmaksızın sosyalizm için mücadele edemeyiz."

Bunu bir kenara bırakalım... çünkü kıyamet günü tekrar ortaya çıkartmaya söz verdikleri bu "teori"yi sermaye güçlerinin iyice gizledikleri açık. Ama söz konusu partilerin "asgari" veya "geçiş" diye isimlendirdikleri programlarında yazılı olan özgürlük ve hakların neden ibaret olduğunu görelim şimdi de... (Burada bütün bu haklardan, işçi özgürlükleri olduğu kabul edilenleri inceliyoruz. Örneğin, ortaklık kurma hakkını veya sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesinde anonim şirketlerinin rolünü tahlil etmeyeceğiz.)

"Toplantı, dernek-sendika hakkı, basın özgürlüğü" der burjuvazi (Sağ gibi Sol da), "işçilere bahşedilmiş haklardır, işçi sınıfının kazanımlarıdır." İşin gerçeği ne, bir de onu görelim... Her gün sermayenin hizmetinde değer yaratan, orada gücünü, kollarını, beynini, terini, kanını, ve hatta yaşamını bırakan işçiler, bir futbol maçına gitme veya bir meyhanede sarhoş olma hakkına sahip değildirler yalnızca; ayrıca dinlenmek, formda kalmak ve böylece ertesi gün tekrar iyi bir verim için burjuvazi onlara başka haklar da ihsan etmiştir: sendikalaşma, toplu sözleşme hakları gibi. Böylece "temsildiler"ini pazarlık etmeye gönderirler... canlarını satacakları fiyatı (ücreti) belirlemek üzere. Bir satıcının malını mümkün olduğunca pahalıya satmaya çalışması tamamen mantıktır. Ve sendikaların, işçilerin aşırı isteklerini "haklı ücret talebi"ne dönüştürmelerini sermaye de memnuniyetle kabul eder. "Haklı talep", kar oranının düşme eğilimine karşı (engellemek için), sömürü oranının yükseltilmesini sağlar. Hatta bu kutsal mı kutsal ulusal ekonominin rekabet sınırlarını zorlamadıkça, burjuvazinin bütünü tarafından bile meşru sayılabilir. Sendikaların "haklı" ve "meşru" taleplerine gelince... hiç şüphe yok ki, bu talepler sermayenin karına dokunmazlar. Burjuvazinin bahşettiği bu haklardan daha başka ne anlaşılabilir? Hiçbir şey, kesinlikle hiçbir şey!

Günlük çalışma süresinde gerçek bir indirim yapılması, görelü ücretin etkin bir biçimde yükseltilmesi için mücadele ederek işçisel çıkarların savunulması amacıyla oluşturulan gerçek işçi birlikleri karşısında, sendikalaşma, basın-yayın, toplanma ve dernekleşme haklarını tanımada sermayenin hiçbir çıkarı yoktur...

çünkü bunlar, mutlaka kar oranı ve ulusal ekonominin aleyhine olacaktır. Bu durumda, sermayenin, demokrasinin pençelerine başvurmaktan başka yolu yoktur... polisler, sendikaların özel şok birlikleri vs. Burjuva partiler, işçilerin sınıf örgütlerine karşı beyaz teröre başvurmaktan çekinmezler. Ve bunu, demokrasi, özgürlük, çalışma hakkı, sendika kararları vs. adına yaparlar. Hiç şüphesiz her seferinde aynı şey olacak: işçi birlikleri, bunu komünizmin okulu olarak üstlenecekler, sosyalizmin problemleri bir sözcük sorunu olmaktan çıkacak ve mücadele sürecek... yalnızca ücretlerin arttırılması için değil, ama bizzat ücreti yok etmek için.

Şu iyice açık olmalı: proletaryanın acil/doğrudan ve tarihi çıkarları temeline dayanan işçi birlikleri, onların yayınları toplantıları eylemleri vs. açıkça sermayeye, onun karına ve ulusal ekonomisine karşı yer alırlar. Bu yüzden yasal sendikalara saygı, yıkıcılığa karşı mücadele, kışkırtıcılara karşı birlik ve ulusal güvenliğin savunulması adına... **baskıcı bir güç olarak** sınıf örgütlerine karşı **çekilecek olan tehdit bayrağı işte bu sözde işçi özgürlükleri** (toplama, örgütlenme vs.) **olacaktır**. Ve bu uygulama demokrasiden bir kopuş değildir... işçiler yurttaş kılığını sırtlarından atıp sınıf olarak davrandıkları, sermaye artışı için disiplinli bir ordu (burjuvazi bu amaçla onlara bir takım demokratik hak ve özgürlükleri bahsetmiştir) olmayı reddettikleri zaman, baskı demokratiktir. Bu da kanıtlar ki, burjuvazinin söylediğinin tersine, sınıf olarak davranan işçi sınıfına hiçbir hak verilmemiştir; bütün haklar yalnızca meta satıcısı (örneğin işgücü) yurttaşlara verilmiştir. İyi yurttaşlar olmayı kabul etmeyenleri hedefleyen baskıcı terör, demokratik cennete duyulan burjuva özlemine pek tutarlı bir biçimde uygun düşmektedir. Yalnızca demokrasiye saygı duyanlara yer vardır bu cennette! Herhangi bir güç - örneğin sınıf olarak örgütlenmiş proletarya - kapitalist diktatörlüğü yeniden tartışma konusu yapmaya yeltenir yeltenmez, demokrasi terörist yüzünü gösterir; diktatörlüğü kesin olarak ayakta kaldıkça, demokrasi, aptallaşmış halka, liberal yüzünü gösterebilir. Özgürlük ve hakların bu yumuşak (liberal) yüzü, iyi yurttaşa, kapitalist üretim ilişkilerinin her günkü şiddetine pasifçe boyun eğene, yani ücretliye ayrılmıştır.

Sol burjuvalar tarafından, kapitalizmin aşırı yapılanmış adli sistemi ile özünden çelişkili bir değer olarak tanımlanan grev hakkı için de aynı şey... mücadele halinde olan bir sınıfa, işçilere bahsedilmiş bir hak yoktur, ama bu hak meta satıcılarına verilmiştir. İşçiler sermaye artışının basit bir gücü olarak kalmayı kabul ettikleri sürece, meta satıcılarının bütün davranışlarını takınma hakkına sahiptirler: malının (işgücü) tam değerini istemek, gerekirse onu satmayı reddetmek veya kullanım değerleri teslimini askıya almak vs. Ve belli ki, bu haklara karşılık alıcının hakları da şunlardır: işsizlik demek olan çalışma özgürlüğü, lokavt, sarı grev kırıcları vs. Bu özgürlüklerle (diğerleriyle olduğu gibi) yeniden belli olan şudur: daha fazla sömürü, artan kölelik, ücretli kölelik yılları boyunca kösele gibi olmuş bir yüz... bunlar işçilerdir.

Burjuvazinin çıkarlarının gerçekten hücumu uğradığı, bütün hukuğu bir yana bırakan gerçek bir grev olduğunda hiçbir hak işe karışmaz burada. Grevin hemen ardından, grevciler kışkırtıcı ajanlıkla, serserilikle, dış güçlerin casusu olmakla suçlanırlar. Bu gerçek sınıf grevi, kanunsuz ve sendika karşıtı olarak ilan edilir ki... eh doğrusu gerçek de budur! Bilinçli veya değil, bütün sınıf mücadelesini, metaların egemenliğinin yasallaşmasına karşı yer alır ve onu ortadan kaldırmaya yönelir. Bu yüzden, o (sınıf mücadelesi), ne koyunlar gibi boyun eğenleri ne sarı sendikaları ne çalışma özgürlüğünü ne grev hakkını ne de sendikal sözleşmeleri kabul edemez. Patronların hizmetindeki sendikacılara karşı her gün doğrudan eylemleriyle sermayeye meydan okuyan işçiler, bunu yaparken herhangi bir şeyi garanti eden hiçbir hakka sahip değildir. Bir grevi kazanmanın onu devletin baskısından korumanın tek garantisinin, onu yasallaştırmak (bu yasallaştırmanın bizim tarafımızdan değil, sınıf düşmanlarımız tarafından yapılacağını hatırlatırız) olduğuna inanmak için kör ya da saf olmak gerekir. Tam tersine, grevi yasallaştırmaya çalışan burjuvazidir... grevin sınıfsal gücünü zayıflatmak gayesiyle!

Bir diğer örnek de, Amnesty International'in her türden pasifistler, troçkistler, sosyal-demokratlar ve kimi hükümetlerle birlikte istediği "politik tutuklular için genel af"tır. "Politik tutuklular için genel af" diye koro halinde tekrar eder stalinciler, demokratlar, papazlar, hümanistler, şu bu ya da bu emperyalist kampın partileri... ama bir koşulla: mahpuslar rakip kampın devleti tarafından tutuluyor olmalı. Her devlet, komşusunu insan hakları adına kınarken, kendi hapisanelerindeki tutukluları bırakmamanın bir yolunu bulur. Üstelik Avrupa Adli Birliği gibi uluslararası anlaşmaların proleter şiddet eylemlerini, sistemli bir biçimde, "sıradan adli vaka" suçları kategorisine soktuğu bir zamanda... bizim solcu hümanistler yalnızca "politik" tutuklularla ilgileniyor olmakla tavra atıyorlar! Ve kampanyalarının zirvesi, hepsinin (şilili, arjantinli, uruguaylı ya da salvadorlu sürgünler komitesi, İRA'yı ve RAF'ı destekleme grupları vs.), içinde Alman Sosyal-Demokrasisi'nin de yer aldığı hümanist sosyal-demokrasiden imza toplama hedefine kitlenmiş olmalarıdır. Öyle ki Almanya hapisanelerinde çok az politik tutuklu kalmıştır artık... çünkü birer ikişer katledildiler! Ve bütün emperyalist savaşların sonunda olduğu gibi, her devlet, canlara karşılık kamyon ya da yatırım yapma pazarlığına hazırdır: rus ajanlarına karşı siyonistleri takas ederler vs... Ve bütün bu iğrenç insan eti ticaretinde, burjuvazi, kendi devletine karşı mücadele ederken ellerine düşen yoldaşlarımız mahpus işçileri (hangi renkten olursa olsun), kalabalığın içinde boğarak gizleyerek ustaca bütün tutukluları birbirine karıştırır, onlarla bir tutar. Ve de bize "genel af"tan dem vururlar! Eğer bir cunta devrilirse, eğer bir başkan değişirse, o zaman "büyük bir genel af" olur; eğer falan ya da filan parti kazanırsa, geniş bir "kamu affı" bahşeder halka. Ve iddia ederler ki, mahpuslarımızla dayanışmanın en iyi yolu, demokratlardan imza toplamaktır; Amnesty International'in, kimi partilerin ya da insan haklarına saygılı hükümetlerin gerçekleştirdiği kampanyalara telgraflarla (mesajlar göndererek), para yardımıyla (örneğin çek

göndererek) katılmaktır vs...

Biliyoruz ki, bütün bu hercümerç, hapisteki yoldaşlarımızın istediği ve beklediği dayanışmaya, sınıf dayanışması olarak var olan tek dayanışmaya, temelden karşıdır. Bu iş hümanist nutuklarla olmaz; A.B.D'de, Rusya'da ya da Küba'daki insan haklarının satranç tahtasında oynanacak bir oyun değildir; işkencecilere gönderilen - biraz daha az işkence etmeleri için - protesto mektuplarıyla da elde edilemez. Buna karşılık tek tek her ülkede burjuvaziye karşı olmaktan geçer; işçi sınıfının kendine özgü araçlarla gerçekleştireceği doğrudan eylem (grevler, işgaller, üretimin ve bütün ulusal ekonominin baltalanması vs.), yalnızca bu eylem, bir güç dengesini zorla kabul ettirmede yetkin kılar bizi. Ve bunun bir hak ya da genel af istemekle alakası yoktur. Bu güç, o sırada devletin pençesindeki mahpus işçileri o pençelerden koparıp almak için değil yalnızca, aynı zamanda bütün devletleri ve hapishaneleri tarihten süpürüp atacak olan kendi sınıf iktidarının ve diktatörlüğünün örgütleyici temellerini oluşturmak içindir de.

Bütün diğer hak ve özgürlükler gibi, hükümet ya da parlamento tarafından çıkartılan bir genel affın, zindanlardaki yoldaşlarını koparıp almak için yürütülen işçi mücadelesiyle hiçbir alakası yoktur. Zira kapitalist sefalet, baskı ve sömürü sistemi ayakta durdukça her zaman mahpuslar olacaktır, özellikle işçi mahpuslar. Hapishaneye ve işkenceye karşı hiçbir hak ve özgürlük garantisinin olmadığını söylemek yetmez; işkence ve hapishane kullanımının her zaman hak ve özgürlüklerinin savunulması adına olacağını da bilmek gerekir. Nasıl ki kapitalizmde her işçi gizil bir işsizse, aynı şekilde, yurtaş oyununun kurallarının bütününü (hak, görev ve özgürlük) kabul etmeyen her proleter de gizil bir mahpustur. Açık fiziki baskı, işkence ya da cinayet yalnızca demokrasinin uygulamalarıdır.

Üstelik bizzat "af", Dünya'nın bütün ermişleri için çok aziz olan bağışlama (pardon) anlamına gelir. Bu demektir ki, bağışlanmış kişiler, daha önceki eylemleri için af edilmişlerdir, kusurları hoş görülmüştür. Ve bu bağışlamanın (pardon) mantiki sonucu olarak, geçmişin sanıkları, yargılanmalarına yol açan eylemlerini inkar ederler veya en azından "dün geçerli olan bu eylemler" derler, "bugün artık geçerli değildir". Böylece, her şey olup bittikten sonra, "en büyük Rahman" (Allah) adına, söz konusu eylemler eğer özünde burjuva devlete saldırmışsa geçmişte, zamanla ya da hükümetteki burjuva bölüngenün değişmesiyle "kesin olarak aşırı, ama diktatörlüğe karşı mücadelede anlayışla karşılanabilir"e dönüşerek bu eylemlerin telafisine yarar af. (Demokrat avukatların o şahane savunmalarının hepsinde böyle denir.)

Bu olgunun iyi bir örneği, son olarak "genç ispanyol demokrasisi" tarafından çıkartılan genel afftır. Çok sayıda işçi mahpusun Franco'ya ve onun anti-faşist kuzenlerine, yani burjuva devletin tümüne karşı mücadele ettikleri olgusunu özellikle örtbas etmek, gizlemek için, bu affta birkaç "anti-faşist militan" serbest bırakıldı. Bu "anarşistler"den, "laf söz dinlemezler"den bazıları hala - artık demokratik olarak adlandırılan - o aynı zindanlardalar. (bkz. "Segovie hapishanesinden çağrı" İspanya özerk gruplar eşgüdüm komitesi tarafından yayınlandı; Champ Libre yayınları)

Buna karşılık, bizim için, hapisteki sınıf kardeşlerimizin özgürlüğü, onların kahramanca eylemlerinin sahiplenilmesinden geçer. Uygarlığını ilerletirken neden olduğu işçi cesetleri yığınınından hiç de rahatsız olmadığını her gün gösteren bir sınıfın, ne acımasını ne de bağışlamasını bekliyoruz. Biliyoruz ki, faşistlerin olduğu gibi anti-faşistlerin de olan zindanlardan yoldaşlarımızı çıkarttıracak olan sadece örgütlü ve silahlı gücümüzdür. Tam da budur, çünkü, gücümüz, yoldaşlarımızın uğrunda düştükleri savaşımdayır... onun mükemmel bir devamı olarak. Bu yüzdendir ki, yoldaşlarımız için yalnızca genel af istememekle kalmıyor, tam tersine, onların baskıya uğramasına neden olan davayı savunuyor ve üstleniyoruz. K. Marks yargıçlarını cevaplarırken bu tavrı savunuyordu: "Ne özür diliyoruz ne acıma bekliyoruz; bunu bizden yarın da bekleme!"

Sermaye karşısında bütün proleterler yıkıcıdır: onun imparatorluğuna "boyun eğmeme" ve yıkılması için mücadele etme olgusunun ta kendisidir bu. Bunun içindir ki, sermayenin bütün "siyasi" ya da - dedikleri gibi - "kamu hukuku" kurbanları... hep beraber bağıryoruz: "Biz hepimiz yıkıcıyız! biz hepimiz bu gayri insani dünyayı yok etmeyi isteyen suçlularız!"

İşte bütün bunlardan dolayı, genel af karşısında, toplantı/grev/basın-yayın/örgütlenme özgürlükleri ve bütün eşitlik karşısında komünistlerin tavrı... proletarya örgütünün, düşmanları tarafından bahşedilmiş hiçbir kanun hiçbir özgürlük üzerine temellenmediğini en ufak bir anlam belirsizliğine, yanlış anlaşılmaya düşmeden ve çekinmeden açıkça belirtmektir; dolayısıyla proletarya örgütü, zorunlu olarak kanun dışı alanda temellenir... ücretli köleliği yok edecek olan devrimci örgütüdür bu. Marks'ın dediği gibi, "Asla şunu saklamadık: üzerinde faaliyet gösterdiğimiz alan, yasal bir alan değildir... ama devrimci bir alandır."

Bu demek değildir ki, grevler terk edilir çünkü yasal ilan edilmiştir; devrimci yayınlarımızı yayınlamayız çünkü yasal olarak dağıtılmaktadır; filan zamanda falan ülkede özgürlüğümüz bize bir yargıç tarafından ya da genel affa verildi diye hapishaneden çıkmayı reddederiz! Bu, yasalılığın (legalizm) karşı savı olarak onunla aynı alana yerleşmek olacaktır.

Yasa dışılığı gizlilikle bir tutmamak gerekir. Bütün gerçek işçi grevleri yasa dışıdır (gizlilik içinde hazırlanmış bile olsalar), ama gizli değildir. Sınıfsal birlik organları (devrimci konseyler, sovyetler vs) içinde işçilerin örgütü, çeşitli hükümetlerin onu yasal alana çekme çabaları olgusundan bağımsız olarak, tamamen yasa dışı bir alanda bulunur; öte yandan gizli olmayan bir yığın kamusal eylem geliştirir. Bunun en iyi örneği, burjuva

ordusunun proletarya tarafından imhasıdır. Kendileri de işçi olan askerler işçi sınıfıyla birleştiği zaman, uzun süreli gizli komünist eylem ve propaganda sayesinde, silahlarını subaylara karşı kullanarak burjuva ordusunu tahrip etmeye başlarlar. Bunu hiç de gizli bir biçimde yapmazlar - açıkça gerçekleştirirler. İşte bu, hayal edilebilecek en yasa dışı eylemdir.

Yasa dışı alanda bulunmak demek, bütün görevleri demokratik hak ve özgürlüklerden bağımsız olarak üstlenmek demektir; bütün bu hak ve özgürlüklerin düşmanın kararları olduğunu ve burjuvazinin bize karşı mücadelesinde kullandığı taktiklerden başka bir şey olmadıklarını iyice anlamak demektir.

SINIFLAR VE KAÇINILMAZ BİR DURUMUN YASAL BİÇİMSELLEŞTİRİLMESİ (YASALAŞTIRMA) ARASINDAKİ GÜÇ İLİŞKİLERİ...

Bir kez daha sermayenin avukatlarına kulak verelim: "Marksistiz ve çok iyi biliyoruz ki, bütün bu haklar demokratik burjuva haklardır, ama burjuvazi onları vermektan ve korumaktan acizdir... öyleyse onları zorla kabul ettirmek ve koparıp almak zorundayız." Ardından "Grev hakkı, kurucu meclis, politik tutuklular için genel af, toplantı özgürlüğü, serbest seçimler, basın özgürlüğü vs. için gün mücadele günüdür!" diye çağrıda bulunuyorlar. Ve kimileri şunları ekliyor: "Sürekli bir devrim için işçi sınıfının bağımsızlığı korunmalı." Diğerleri de "bu yalnızca bir adımdır" açıklamasında bulunuyor.

Söylenmek istenen şu: eğer kelimelerle oynamıyorsak, kendi sınıf çıkarları için mücadele etmek, tam tamına demokratik devletin artırılması için mücadele etmek demektir... Kendi sınıf düşmanının çıkarları için mücadele ederek bir sınıfın kendi bağımsızlığını koruduğu nerede görülmüştür? "Marksist" troçkistler ve stalinciler bu soruyu cevapsız bırakırlar. Tarihi konu alan demokratik görüşlerine göre, proletarya, aynı anda hem ezilen hem de devrimci olma yeteneğindeki tarihin ilk sınıfı olmayacaktır artık; ama, hakimiyet altındaki bir sınıf olarak, bütün tarihin en az bağımsız ve en köle sınıfı olmalı. Geçmişteki isyanlarda kölelerin köleciliğe ve kölecilere; toprak kölelerinin bütün orta çağ kurumlarına, dinsel otorite ve toprak beylerine hücum etmelerine karşın... bu "maksistler"e göre, proletaryaya gelince, hemen arkasından kendi devrimini hazırlamak amacıyla... önce burjuva hedefler için, burjuva metotlarla, mücadele etmeli!

İyi de, işçi sınıfının ilerlemesi ve burjuvazinin aleyhine olan güçlerle, falan hakkın ya da filan özgürlüğün verilmesi arasındaki alaka nedir? Bir örnek alalım... 1973'deki Arjantin'in durumu: yıllar boyunca, devasa ve muzaffer işçi mücadeleleri mahpusları hapisanelerden koparıp aldı. Aynı anda, "bürokrat" peronistler ve "anti-bürokratlar" (PST'nin troçkist - morenistleri) işçileri - henüz hiç kimsenin genel olarak geçerli olup olmadığını, "ağır suçlar"ı işleyenleri kapsayıp kapsamadığını bile bilmediği - genel af kararının yayınlanmasını beklemeye çağırdılar. Ama işçi mücadelesi beklemedi... Villa Deveto'yu (büyük bir merkezi cezaevi) boşalttılar ve pek çok yoldaşın sarsılmaz proletarya mücadelesinde yerlerini almalarını sağladılar. Bu olguları nasıl yorumlamalı? Klasik burjuva partilerine göre, mahpusların serbest bırakılması, çıkarttıkları kararların sonucudur. Kendilerini işçi partileri olarak ilan eden burjuva partiler içinse bunun karşıtı: genel af yasaının çıkartılması işçilerin büyük bir zaferidir. Düzenin bu iki tip partisi, yasal biçimselleştirmenin bir temel olarak tanımlanmasında hemfikirdirler. Evet bu iki eğilim arasında bir fark var, ama söz konusu olan aynı sınıfın farklı eğilimleridir sonuçta... burjuva sınıfının. Aralarındaki uyumsuzluklar, işçi hareketini daha iyi bertaraf etmek ve işçileri tekrar kazanmak, demokrasi ile bütünleştirmek ya da durumu yasal bakımdan haklı göstermek için yalnızca tutulacak yolun seçimi konusundadır.

Oysa bütün komünist devrimciler için, işçi sınıfı tarafından elde edilecek zafer, kararnameler elde etmek değildir; işçi sınıfı örgütünün sağlamlaştırılmasında, bağımsızlığın pratik olarak doğrulanmasında ve hapistekilerin sokaklarda sınıf kardeşleriyle buluşması olgusunda bulur ifadesini bu zafer.

Ya genel af? Sokaklarda oluşan ne kontrol edebildiği ne de kaçınabildiği olayları yasallık ve demokratik devletin içinde eriterek yok etmeye çalışan burjuvazinin hukuki bir manevrası olduğunu açığa vurarak geçersizliğini ilan edelim. Amacı açık: toplumsal duruma bağlı olarak tarihi düşmanının (proletarya) lehine olan güçler dengesini tersine çevirmek, olayların dizginlerini tekrar ele almak. Hukuki biçimselleştirme (yasalaştırma), genel afla mahpusların çıkışına kıyafet değiştirerek gerçeği gizlemeye (bunun için Sağ ve Sol gerekli "giysiler"i sağlar) ve işçilere hoş görünebilecek her şeyi, yurttaş özgürlüğünün arkasına saklamaya yarar.

Basın-yayın özgürlüğüyle, var olan bağımsız işçi basını arasında da aynı karşıtlık hüküm sürer. Basın özgürlüğünün - bu işlerle uğraşan - firma özgürlüğünü garanti etmediği ve mali durumun (kar amacı) ağır bastığı - daha önce incelenmiş olan - en genel durumlardan bağımsız olarak, basın özgürlüğü, kimi durumlarda (bir yayın organı yasal olarak dağıtılıyorsa ve yığınlar üzerinde etkisi yoksa) işçi basınına da kapsayabilir... böylece burjuvazi onu kontrol altında tutmayı hedeflemektedir. Her şeyin mal olarak alınıp satıldığı ve yine her şeyin paranın, değişimin, tüketimin dünyasında erime eğiliminde olduğu bir toplumda, burjuva basın özgürlüğü alanında hayale kapılmamak gerekir... işçi basını asla bu alanda gelişmeyecektir.

Grev hakkı için de aynı şey sözkonusu. Daha önce tahlil ettiğimiz burjuvazinin kar oranlarına dokunmayan grevleri bir kenara bırakalım. Burjuvazi, bir grevi, yasalaştırmaktan başka çaresinin olmadığı kendi

aleyhine olan güç dengelerinde, yalnızca bu durumda onu kırmak için, bu grev yasal olarak tanınır. Her iki hal ayrılmazcasına birleşmiş görünür pratikte, ama hiçbir durumda yasallaşma yeni herhangi bir şey sağlamaz mücadele içindeki proletaryaya. Onun gücü, yalnızca örgütlü ve bilinçli gücüdür... proletaryanın yasallaştırmadan önce ve sonra sahip olduğunun olacağına hepsi budur.

"Marksistler"imizin cevaplayamayacakları bir soru daha... önce yukarıda sözünü ettiğimiz iki hali tekrar belirtelim: 1) güçler dengesi burjuvazinin aleyhine 2) yasadışı grevi (direnişi) toplumdaki yalıtılarak mücadeleyi kırma denemesi. Eğer bu iki neden için değilse, niçin burjuvazi, herhangi bir yurttışa değil, ama tarihi düşmanı proletaryaya bir hak bağışlamaktadır? Ve cevapsız sorular ilanihaye birbirini izler...

Hak ve özgürlükler bütününün işleyişinin devrimin lehine olacağı (onu kolaylaştıracağı) eğer doğruysa, demokratik geleneklerin çok eskilere dayandığı ülkelerde (örneğin A.B.D), niçin - bu sifata layık - işçi ayaklanmaları olmadı, niçin devrim olmadı? Yüzerce yıl boyunca yalnızca "anti-demokratik" çarlık rejimini yaşayan, "demokrasi"yi yalnızca birkaç ay gören Rusya gibi bir ülkede devrimci krizin yükselmesi nasıl mümkün oldu? Ve nasıl oldu da Rusya tarihinin en "demokratik" rejimi olan sosyal-demokrat Kerensky yönetimine karşı Ekim-17 ayaklanması patladı? İran'da 1978-79'da petrol işçileri ve diğerleri grevlerini savunmak ve mücadele etmek için hangi hakka dayanıyorlardı? Polonya'daki grevlere durmadan övgü yağdırırlara sorabiliriz... "Solidarite" sendikasının tanınması, hareketin genişlemesini/genelleşmesini mi getirdi? Özellikle bu tanıma/yasallaştırma tam da mücadelenin gerileme anında (Gdansk anlaşması: Eylül-Ekim 1980) devreye girmede mi? Bunu yaparken burjuvazinin amacı, hareketin anti-kapitalist yani enternasyonalist ve bağımsız işçi sınıfı hedeflerini boğmak değil miydi? Yine bunu yaparken, bu hareketi, sömürü sistemini reforme etme/demokratikleştirme hedefine yönlendirmek (bunun aracı olarak kullanmak) değil miydi amaçları? (Papa'nın ve Brejnev'in ortak kutsamaları altındaki Polonya grevlerinin tahlili için okura "Le Communiste" dergisinin 7 ve 8. sayılarında yayınlanan makalelere baş vurmalarını salık veririz.)

Madem öyle... her türlü hak isteniyor da niçin ayaklanma hakkı istenmesin?

Gerçekte söz konusu olan yalnızca cevapsız kalan sorular değil, ama işçi sınıfınıninkilerle zıt maddi sınıf çıkarlarıdır. Sol ya da Sağ demokrat burjuvaların kendi insan ve yurttaş haklarını zorla kabul ettirmeye çalışmaları; bilinçli olarak genel aflu, mahkumların özgürlüklerine kavuşmalarını; grevle, grev hakkını birbirine karıştırmaları kesinlikle normaldir. Bütün gizemleştirmenin püf noktası, gerçekte yalnızca burjuvazinin bir silahı olan yasal biçimselleştirmenin (hak ve özgürlükler için), işçilere, onların bir zaferiymiş gibi kabul ettirmekten ibarettir.

TARİHİ YORUMLAMANIN İKİ BİÇİMİ

Kendi kendini yeniden üretebilmek için karşı-devrim, tarihi kendi keyfine göre yorumladı. Bunun sonucu olarak, kimi gerçekleri haykırdığımız her seferinde, karşı-devrim, tarihi bilmediğimizi, işçi sınıfınının genel oy, sendika hakkı vs. elde etmek için uzun bir mücadele verdiğini söyleyerek bizi susturmaya çalışır. Bütün sahte işçi partileri, işçi mücadeleleri tarihini demokratik hakların kazanımı tarihine indirir... bu da onlara geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki eylemlerini her seferinde haklı gösterme olanağı sağlar.

İktidarın el-etek öpen bu yağcılar, "yorumlama" metodu olarak değiştirme ve tahrif konusunda, mücadele halindeki işçi sınıfının özgün çıkarlarını ve uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarını değil de, hala burjuva ideolojisinin etkisi altındaki yığınların bayrakları üzerine yazdıklarını kullanıyorlar her an. Sahte işçi partilerinin yorumu ile komünist tavır arasında sınıfsal bir uçurum vardır. Bütün bu demokrat takım, proleter mücadelelerin her seferinde işçileri saf demokrasiye daha da yaklaştırmış olduğunu kanıtlamayı hedefliyorlar... ve bunun için tarihi tahrif ederek, demokratik bir biçimde katledilmiş binlerce işçiyi bir kez daha öldürüyorlar mezarlarında. Böylece burjuva iktidarının organlarındaki (parlamento, hükümet, ordu vs) "temsilci" işlevlerini haklı göstermeye çalışıyorlar. Ne varki, bütün "yorumlar"ı, problemleri gerçek temelleri üzerine oturttuğumuzda çöküverir... bu temeller, burjuvazinin sınırlı (darkafalı) çıkarlarına çaresiz bir biçimde zıt olan proletaryanın acil/doğrudan ve tarihi çıkarlarıdır. Doğrusu işçi mücadeleleri, onları her seferinde geçmişleri ve tarihi amacıyla süreklilik içinde yerlerine oturtmazsak eğer, anlaşılmasız olarak kalır... bu amaç mücadele içindeki proletaryanın herhangi bir andaki bilinci ne olursa olsun, sınıflı toplumun ortadan kaldırılmasıdır. "Falan ya da filan proleterin, hatta bütün proletaryanın geçici olarak amacına ulaştığını sanmasının önemi yoktur; gerçekten ve tarihsel olarak önemli olan, bunu, varlığına uygun olarak yapmak zorunda olmasıdır." (Marks) İşçi mücadeleleri tarihinde bizi burjuvazinin tümüne meydan okumak ve örgütlenmek için her mücadelenin ortaya koyduğu devasa çabaları bizi ilgilendiren.

Yani sahte maksistler, genel seçimleri işçi sınıfınının bir kazanımı olarak kabul ederken, bizim, bütün devlet reformlarını işçi sınıfına karşı kapitalist hakimiyet metotlarını mükemmelleştirme girişimi olarak kabul etmemiz tamamen mantikidir. İşçilerin gerçek kazanımı, mücadelesinin tecrübesidir, Dünya proletaryası için örnek oluşudur, bağımsızlığıdır ve tarih boyunca gelişen örgütüdür. Kısaca mücadelenin gerçek kazanımları

şunlardır: işçilerin azınlık bir bölümünün bu olaylardan çıkartabilecekleri siyasi sonuçlar ve proletaryanın düşmanlarının (derilerinin renginden bağımsız olarak gerçek niyetlerini tebdil-i kıyafet ettirerek saklayanların) kimler olduğunu git gide daha iyi anlamak için bu sonuçları kuramlaştırmaktır. Mücadele içinde komünist bir azınlık tarafından gerçekleştirilen bu "işçi sınıfı hafızası" sayesinde, yalnızca bu sayede, işçi sınıfı hareketi her seferinde aynı hataları yapmaktan kaçınabilir ve daha ileriye gidebilir. Buna karşılık, "işçiler" in art arda gelen demokratik fetihleri üzerine temellenmiş tarih yorumu, kaçınılmaz olarak bu görüşün havarilerini parlamento ve bakanlıklara götürecektir. Bütün bunlar bizi şaşırtmamalı! Unutmamalı ki, soy-sop ayrıcalığının, kan bağının (ihmal edilmez boyutlarda olsa bile) baskın rol oynamadığı bir toplumda hakim sınıf olan ilk sınıf kapitalistlerdir. Bunun içindir ki, her yurttaş birey, "işçi" bile olsa yetenekleri ölçüsünde, burjuva görüşü açısından, bu sınıfın bir üyesi haline gelebilir - toplumsal bir terfidir bu! Demokratik mekanizma, aynı şekilde sermayenin yönetimi için en iyi elemanların işe alınmasında olduğu gibi, işçi kökeninden dolayı işçi hareketini kontrol etmede büyük yeteneklere sahip olan kişileri hakim sınıfa dahil etmeye yarar. Böylesi bir olguya şu örneği verebiliriz: işçi Noske önce bakan, sonra da 1919 Berlin ayaklanması katliamının şefi oldu... Rosa Luxembourg, Karl Liebknecht, Leo Jogiches ve daha binlerce devrimci işçinin katledilmesinin baş sorumlusu oydu. Bu yol, falan ya da filan işçinin eski sınıf kardeşlerine karşı baskı yapacağı bir göreve gelmesine yaramadı yalnızca... bütün bir işçi partisinin, sermaye tarafından yönetimini pekiştirmek amacıyla açıkça hakim sınıf üyeliğine alınmasının da yolu oldu (örnek: II.Enternasyonal'in partileri). Bu partilerin, işçi hareketi tarihini, parlamentarizme ve demokrasiye yönelik anlı şanlı reformlar tarihi olarak yorumlamasında şaşılacak hiçbir şey yok aslında.

Sonuç olarak diyoruz ki, tarihi iki biçimde yorumlama, toplumun iki uzlaşmaz sınıfının çıkarlarına karşılık gelir: ya komünist devrim için proletarya mücadelesine hizmet edecektir ya da sermayenin demokratik diktatörlüğünün burjuva savunusuna...

SAHTE MARKSİSTLER GERÇEKTE NE İSTİYORLAR?

Şimdi parlamenter görevleri, bakanlıkları, hükümetlere/sendikalara/toplumun diğer karar organlarına dayanarak mülkiyete ve sermayenin yönetimine katılmayı bir kenara bırakalım... şu sorunlarla ilgilenelim: sermayenin Sol'u nasıl bir işçi sınıfı istemektedir; buna yönelik sloganlarının amacı neler olabilir; o (sermayenin Sol'u) hangi toplumsal durumu kabul ettirmeyi hedefliyor?

Sendika hakkı, toplanma özgürlüğü, grev hakkının ve diğer özgürlüklerin savunulması için grevler yapmayı; dernekleşme hakkı adına (onlarla ve onların yönetimi altında) örgütlenmeyi; konuşma özgürlüğü veya "özgür düşünce"yi ifade edebilme hakkı üzerine konuşmak; genel seçimler ve seçme hakkını savunmak için ya da "işçi parlamentarizmi" adına "işçi" milletvekillerini seçmek için seçimlere katılmayı içeren talimatlarını harfiyen kabul etmek... işte gerçekte istedikleri bunlar. Eh oldu olacak, genel affı ve mahpus haklarını savunmak için... hapse de girelim bari! Şu çok kutsal yurttaş ve insan hakları, canımızı tehlikeye atmaya değer mi? Abartıyor muyuz? Hiç de değil... bunlara inanan pek çok işçi, bu inancı doğrultusunda duvarlara "Yaşasın demokrasi, kahrolsun diktatörlük!" yazdığı için hapsi boylamadı mı, ölmedi mi? Amaçları belli: işçi sınıfını kendi sınıf alanından uzaklaştırmak; işçilerin grevlerini, toplantılarını, yayınlarını, tartışmalarını, ücretli işi yok edecek olan işçi sınıfı diktatörlüğünü, işçi sınıfının yapmak istediği her şeyi demokrasinin savunulmasına yönelterek yolundan saptırmak ve böylece çürümeye itmek.

Eğer bu amacına ulaşırsa, burjuvazi kendi hakimiyet sistemini en küçük ayrıntısına kadar kontrol edebildiğinden emin olacaktır. Gerçekten de geçmişte olan budur: iktidarı sırasında çok fazla "aşınmış" her burjuva kanat, kendisine tekrar saygınlık sağlayacak olan bir değişim formülü sayesinde ara sıra soluklanmak ister... muhalefette kalma kürüdür bu formül. Baskının tekeline sahip olmaktan çok uzak olan Sağ, böylece işçi grevlerini ezebilir, proleterleri hapsedebilir, öldürebilir. Sol'a gelince... Sağ'ın iktidarı sırasında, o da bütün hoşnutsuzlukları demokratik özgürlükler ve insan haklarının savunmasına doğru yönlendirebilir. O kadar ki, "aşağılık maddi çıkarlar"ı için grev yapmanın işçilerin aklına gelmediği, ve daha kötüsü, demokrasiye karşı mücadelede bir ayaklanmayı hazırlama "uğursuz" düşüncesini taşıyan "kudurmuş" gruplardan hiçbirinin olmadığı bir an bile düşünebiliriz - burjuvaları mest edecek olan salt teorik bir soyutlamadır bu. Mücadelelerinin amacının demokratik hakların elde edilmesi olduğuna işçileri "ikna etme"yi başararak, Sol da, bütün burjuvaların hayal ettikleri saf demokrasinin yeryüzü cennetinin kurulmasına "çok değerli" katkılarını yapmış olacaktır. Doğal olarak bu proleterleri ikna etmede her zaman kelimeler yeterli olmaz. Bu iş için Sol'un başka araçları da vardır ve demokrasiyi savunmada "her yol mübahtır"! Böylece, hümanist Sol'umuzun cinayetler işlediğini görürüz... elbette yalnızca "kışkırtıcılar"a, kökü dışarda ajanlara ve CIA mensuplarına karşı! Sol, işçilere baskı uygulama alanında, Sağ kadar tecrübeye sahiptir. Burjuvazinin hiçbir kesimi baskı yapmaktan, karşı devrimin kan içiciliğinden bağıışık değildir... kriz dönemlerinde hepsi bu "görevler"i üstlenerek gerçek yüzlerini gösterirler.

Ne var ki, Sol'un katkısıyla bile olsa, bu yeryüzü burjuva cenneti sonsuza kadar sürmez. Lenin'i Alman ajanı olmakla suçluyordu Kerensky hükümeti; Rosa Luxembourg ve Karl Liebknecht, demokrasiyi savunma adına sosyalistler tarafından katledildi; Pinochet hakimiyeti altında olduğu kadar, Allende rejimi altında da

acımasız işkenceler uygulandı o kutsal mı kutsal özgürlük ve işçilerin hükümeti adına. Ama bütün burjuvaların ne engelleyebildikleri ne de asla engelleyebilecekleri olgu şudur: "deli dolular", "ulusun iyilik bilmez nankörleri", "anarşistler" bütün demokratik yanlısalarını yıkarak, yok ederek tekrar tekrar ortaya çıkacaklardır... her seferinde daha da güçlenmiş olarak. Ve biz proleterler, falan ya da filan hak için grev yapmayı kabul etmeyeceğiz... yalnızca sınıfımızın özgün tarihi çıkarları için grev yapacağız; mahpus yoldaşlarımızı kapitalizmin pençelerinden koparıp almak için mücadele edeceğiz, ama bu, parlametarizme ödün vereceğiz ve genel af kampanyalarına katılacağız anlamına gelmez hiçbir zaman.

Demokrasinin arıtılması mücadelelerinde sahte marksistlerin istediği, işçi sınıfının kayıtsız şartsız boyun eğmesidir yalnızca; bir başka ifadeyle, işçi sınıfının iyi yurttaşlar ve burjuvalar olarak bölünüp parçalanıp (atomize olup) yok olmasıdır.

DEMOKRATİK HAKLAR ASLA İŞÇİLERİN ZAFERİ OLMAMIŞTIR, AMA HER ZAMAN BURJUVAZİNİN SİLAHLARIYDILAR...

Bütün bu makale boyunca, metodolojik nedenlerle, demokratik hak ve özgürlüklerin farklı görünüşlerini belirli bir biçimde inceledik. Bu hak ve özgürlükler gerçekte şöyle düzenlenebilirdi:

A) Saf demokrasi: sınıf örgütleri eğiliminin olmadığı, ama yalnızca yurttaşların olduğunu varsayan sermaye ideolojisi. (Bu salt teorik bir soyutlamadır. Ç.N.)

B) Bu soyutlamanın pratik gerçekleşmesi: proleterler Sağ ve Sol tarafından hak ve özgürlükler için mücadele ettirildiklerinde veya demokrasiyi ihlal edenlerin - mutlak demokrasi çerçevesinde - devlet tarafından katledilmesiyle ve böylece proletaryanın bölünüp parçalanıp tek tek yurttaşlara dönüşmesinde - tarihsel olarak - somutlaşan, varolan (reel) demokrasinin saflaştırılması eğilimi... burada bütün sınıf örgütleri demokrasiye zarar verir.

C) Gerçekten kaçınılmaz bir durumda, yeni hak ve özgürlüklere yasal bir biçim verme (yasallaştırma ve yasallaştırma).

D) Bu biçimselleştirme, güç dengelerini burjuvazinin lehine değiştirmeli (buna yönelik olmalı).

Açıktır ki, bu dört noktadan hiçbiri proletaryanın lehine değildir ve birbirlerinden ayrı düşünülemezler: referans çerçevesi olan (A), göreceli şiddet/demokrasi dengesine, yani (B)'ye bağlı olarak gerçekleştirilebilir (somutlaştırılabilir) yalnızca; yasadışı grevler (direnişler) çok sayıdaysa, yergiler ve diğer yıkıcı yayınlar kontrol edilemiyorsa, süreli işçi yayınları proletarya arasında "sudaki balık gibi" dolaşıyorsa... burjuvazinin durumu yasallaştırmaya ihtiyacı vardır (C); böylece birkaç yayına izin verir, "kamu suçu veya ağır suç" işlememiş olan birkaç tutukluyu salıverir, birkaç grevi yasallaştırır... Açıktır ki, bütün bunları yaparken burjuvazinin amacı, "demokrasiye saygı duymayanların (doğru söze ne denir!), düzensizliği kışkırtan ajanların" birliğini kırmaktır (D)... bunun için de onları öldürmekten başka çare görmez. "Şimdi grevlere izin verebiliriz, çalışma hakkına saygı duymayanlara, yasadışı grevleri sürdürmeye devam ederek ulusun çıkarlarını hesaba almayanlara (bu da doğru!) vs. karşı çok sert olmak gerekir." Diğerlerine gelince... burjuvazi onları da birkaç kırıntıyla kandırıp "ulusun çıkarlarıyla uzlaştırmaya" (eh bu da doğru!) çalışacaktır: "grev" hakkı, "ifade özgürlüğü", "ulusal saygınlığa yaraşır" emekçi hakları! Hep yaşamadık mı bu usandırıcı tulûatı!

Burjuvazi, demokratik cennetinden uzaklaştığı karmaşık bir durumla karşı karşıya kaldığı her seferinde (A), kimi kaçınılmaz durumları yasal olarak biçimselleştirir (C); ve bu silah, en azından normalleşmiş demokratik bir durumu elde etmeye yarar (B). Yeniden düzenlenmiş bu demokraside (uzun zamandan beri çürümüş bile olsa), liberal demokratlar, sendikacılar, stalinistler, troçkistler, maoistler, sosyalistler parlamento koridorlarında, uzlaştırma komisyonlarında tekrar birbirlerini tebrik edeceklerdir: "Yurttaş ve insan hakları kurtarıldı... işçiler normal olarak işlerine döndüler ve yakında yurttaş olma haklarını kullanabilirler"!

Bütün bu unsurların (A-B-C-D) değişik kombinezonlarının işleyiş mekanizmasını saptamak için, burjuvazinin ille de topyekün politik bir krizde olması gerekmez. Ne var ki, proletarya için ikili seçenek (hem de en keskin biçimde), en aşırı / en uç koşullarda kendini dayatır: ya demokrasi ve kaçınılmaz olan karşı-devrim felaketini kabul etmek (tarihsel örnekleri pek çok); ya da demokrasiyi süpürüp atmak (bunun da yalnızca bir tek sınırlı tarihi örneği var: Rusya'daki Ekim-17 ayaklanması).

* Bu metin, "Le Communiste" dergisinin 10. ve 11. sayılarında yayınlanmış olan "Contre Le Mythe des Droits et des Libertés Democratiques" başlıklı Fransızca makaleden Türkçeye çevrilmiştir.